

Avskjed

Syning

Ettersamtale

**Minnemarkering for
pårørende**

Lise Toubro Bratberg

Intensivsykepleier/donoransvarlig sykepleier

Avdeling for organdonasjon, AKU, OUS Ullevål

Tilrettelegge for tilstedeværelse og avskjed

- Hvilke behov og ønsker har pårørende?
 - Tidsplan – avklare med pårørende og tx-koordinator
- Ritualer som markerer dødstidspunktet
 - Stelle avdøde pent, lys, båreteppe, blomster
 - Dødsattest, pårørendekonvolutten, brosjyrer med informasjon
- Gjør avtale om syning etter organuttaket

Markering av døden

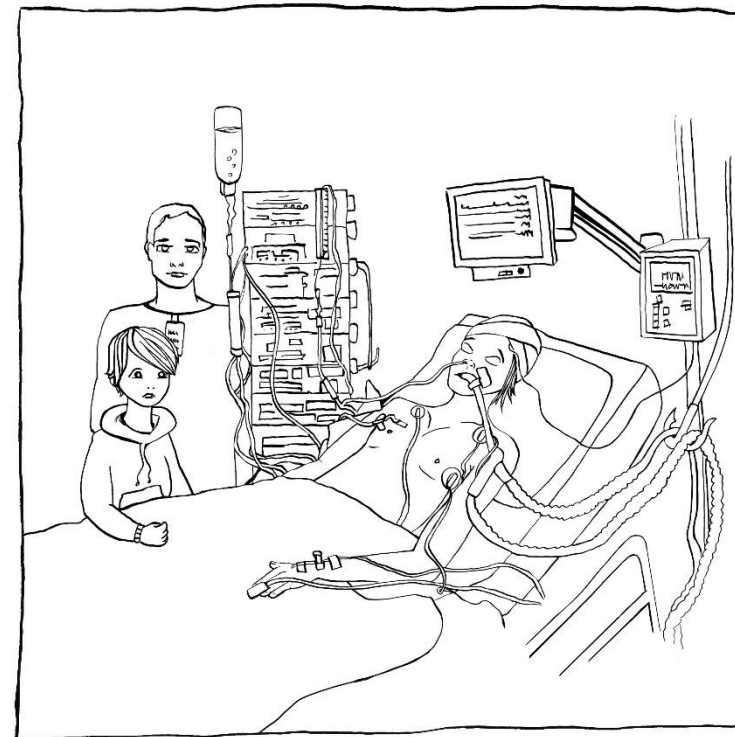
«Jeg tenker ofte på når det var at han forlot oss og at bare kroppen var igjen ...» fra boka «Snu deg – Edvins bok» av Therese Tungen.

DBD:

Markering av hjernedød på respirator: at døden har inntruffet må forklares og markeres.

cDCD:

Pårørende kan være der når hjertet stopper: det er synlig når pasienten dør.

Pappas hjerte, barnebok om organonasjon og transplantasjon, laget av Stiftelsen organonasjon. Illustrasjon Tone Emblemvåg.

Sykehusprest/ samtalepartner

- Et medmenneske og samtalepartner med erfaring med å møte mennesker i sorg og krise
- Ritualer rundt døden
- Kan formidle kontakt med andre trossamfunn
- Syning

Prestetjenesten og

Avdeling for Likeverdige tjenester
ved OUS

Syning etter organuttaket

i avdelingen

i sykehuskapellet

på hjemsted (begravelsesbyrå fakturerer)

- Den døde har alle tegn på å være død.
- Avdøde er pent stelt, uten intensivutstyr.
- Forberede på hvordan den døde ser ut før man går inn.

Illustratør: Tone Emblemsvåg

Fra «barneboka» utgitt av Stiftelsen organdonasjon

Rettslig obduksjon

- Politiet bestemmer om det blir rettslig obduksjon
 - Unaturlige dødsfall skal meldes til politiet
- Rettslig obduksjon er vanligvis ikke til hinder for organdonasjon
 - Transplantasjonskoordinator må informeres
- Pårørende må informeres om at syning blir forsinket med flere dager.
 - Hvem følger opp?

Retten til refusjon av utgifter som følge av donasjon

§18 i Transplantasjonslova

- I praksis mat, overnatting, parkering, transport i den tiden behandlingsforløpet forlenges med sikte på donasjon.
- Gjelder nærmeste pårørende.
- Muntlig og skriftlig informasjon

Refusjonsskjema - ekstra utgifter for pårørende i forbindelse med organasjon

Oslo universitetssykehus

Denne retten gjelder for den/ de nærmeste pårørende j. Pasient- og brukerrettighetsloven §5-5b. Hvem refusjonsretten gjelder for i det enkelte tilfelle skal avklares med behandlingsansvarlig lege og sykepleier ved intensivavdelingen.

Tilbør: Refusjonsretten gjelder for pårørende blir spurt om organasjon og til og med det dagnett hvor organasjonen blir gjennomført. Alle utgifter bortsett fra bruk av egen bil og bompenger krever originale kuttninger/ bilag. Kilometergodtgjørelse ved bruk av egen bil følger Statens reiseregulativ.

Refusjonskravet må sendes inn **senest** inkludert dette refusjonskjema og originale kuttninger, innen 3 måneder etter dødsfallet, til følgende adresse: Akuttmottaket i ledningskonsulent posten, Ullevål sykehus, Postboks 4950 Nydalen, 0424 Oslo.

* Skal fylles ut av behandlingslege eller sykepleier ved utlevering av skjemaet.

Donors/jåterstedt donors navn og fødselsdato *	
Refusjonsrettens start dato *	
Sykehus, post/sekasjon og behandlings lege *	
Dato for dødsfallet:	
PÅRØRENDES NAVN * (BLOKKBOKSTAVER)	
Slekteskap med donor(jåterstedt donor) *	
Adresse:	
Postnummer og steds:	
Telefonnummer:	
Bankkontonummer:	
Navn på innehaver av bankkonto, hvis annen enn pårørende oppført ovenfor:	
Bank:	Utdeling: vedta:
IBAN/ Bankkontonummer:	SWIFT/BIC-ett:

Med betaling til utenlands bankkonto:

Beløp	Vedlegg nr.

Oslo universitetssykehus

Informasjon om refusjon av ekstra utgifter for nærmeste pårørende ved organasjon

Oslo universitetssykehus

Ørsmål, ta kontakt med OS for organasjon ved OSUS ffon: 23026478 /90881834 1793 (dagtid på hverdager).

Gruppe: Pårørende til organasjon OSUS
© Avdeling for organasjon OSUS
Trykk: Oslo
Dato: 13.01.17
Sist revidert: 11.07.18

For mer informasjon: Helse Sør-Øst og helse Vest, Postboks 4404 Nydalen, 0403 Oslo

Ettersamtalen

2 – 3 måneder etter dødsfallet

Gi svar på spørsmål om behandlings- og donasjonsforløpet

- Sikre forståelsen av at videre behandling var formålsløs og at pasienten var død før organdonasjon

Omtanke og støtte

Pårørendes tilbakemeldinger

Samle trådene slik at de pårørende kan gå videre i sorgprosessen

Formidle takk for organdonasjon

- Takkebrevet signert direktører ved OUS
- Pårørende kan få informasjon om hvilke organer som ble donert.
 - Anonymitet mellom partene i donasjonsprosessen jf. §17 i Transplantasjonslova

Minnemarkering for pårørende til organgivere

- Formidle takk
 - Hilsen fra direktøren ved OUS, Helsedirektoratet og donoransvarlig lege/sykepleier, Stiftelsen organdonasjon
 - En transplantert forteller
- Samtale rundt bordene
 - møte andre som har liknende erfaringer
- Musikalsk innslag
- Dikt
- En langstilket rose

Håvard

Svein

Ragni

Svein

Asbjørn

Karin

Janne

Martha

Lene Berg

Alan

Christine

Janne

Janne

Janne

Mette

Janne

Janne

Janne

Janne

Janne

Janne

Janne

Janne

Janne

Janne

Janne

Janne

Janne

Janne

Janne

Janne

Janne

Janne

Janne

Janne

Janne

Janne

Janne

Janne

Janne